

การวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยเป็นเครื่องมือ เป็นกระบวนการที่ทุกงานในทุกสาขาอาชีพใช้ในการหาความรู้ หรือข้อค้นพบ ในการแก้ปัญหา หรือพัฒนางานได้อย่างเป็นระบบน่าเชื่อถือ

งานของครูนับเป็นวิชาชีพชั้นสูงที่ต้องการความเชื่อถือได้ในผลงาน ซึ่งถ้าครูใช้การวิจัยในการพัฒนา หรือแก้ปัญหาคำถามการเรียนรู้ของผู้เรียนจะแสดง ให้เห็นถึงความเชื่อมั่นได้ในการทำงานของครูและเป็นการประกัน คุณภาพลักษณะหนึ่ง

ความหมาย

เป็นการค้นคว้าหาคำตอบอย่างเป็นระบบมีแบบแผน มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนอาศัยระเบียบวิธีการทาง วิทยาศาสตร์จนเป็นนักวิจัยแยก ออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

ลักษณะที่ 1 นักวิจัยทางการศึกษา เป็นการวิจัยที่ละเอียด 5 บท ที่ใช้ศึกษาในระดับปริญญาเอก ปริญญาโทมีการจัดอบรมกันทั่วไป 4 วัน 5 วัน และเมื่ออบรมแล้วไม่มีคนวิจัยใจได้ บ่นปวดหัวไปตามๆ กัน เพราะต้องใช้สถิติระดับสูงในที่สุดครูที่สอนในโรงเรียนก็ไม่ประสบผล สำเร็จในการวิจัยในชั้นเรียนได้เลย

ลักษณะที่ 2 ครูนักวิจัย เป็นการวิจัยที่ทำความเข้าใจกับการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน ครูตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จะต้องสอนและวิจัยไปด้วย แต่การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยที่ ครูผู้สอนศึกษาค้นคว้าเพื่อ แก้ปัญหาการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนที่ตนเองรับผิดชอบ ควรมีลักษณะ ดังนี้

1. ครูคนเดียวแก้ปัญหา
2. ครูหลายคนร่วมกันแก้ปัญหา
3. ครูทั้งโรงเรียนร่วมกันแก้ปัญหา

ขั้นตอนการวิจัยในชั้นเรียนครูแบบง่ายสำหรับครู เมื่อพบปัญหาหรือเมื่อมีจุดหมายเพื่อจะพัฒนา ผู้เรียน ควรดำเนินการดังนี้

1. กำหนดจุดประสงค์ให้ชัดเจน
2. ออกแบบการสอน
3. ปฏิบัติการสอน
4. บันทึกผลการสอน
5. รายงานผลการสอน

การรายงานผลการวิจัยในชั้นเรียนแบบง่าย

การรายงานผลการวิจัยในชั้นเรียนแบบง่ายไม่จำเป็นต้องยึดติดกับรูปแบบ เช่นเดียวกันกับการ รายงานผลการวิจัยทางการศึกษาโดยทั่วไป ซึ่งต้องมีการนำเสนอ 5 บท แต่การรายงานผลการวิจัยในชั้นเรียน ควรนำเสนอข้อมูลตามสิ่งที่เป็นจริง พร้อมกับมีร่องรอยหลักฐานที่ปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจนว่าสามารถ

นำเสนอผลการวิจัยในชั้นเรียนแบบหน้าเดียวหรือแบบ 3-10 หน้า ก็ได้ โดยมีส่วนประกอบที่สำคัญในการนำเสนอ ได้แก่

- ที่มาและปัญหา
- วัตถุประสงค์
- วิธีการศึกษา (การออกแบบการสอน)
- ผลการศึกษา (ผลการสอน)
- อภิปรายผล
- ข้อเสนอแนะ

การเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน

การเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนแบบง่ายขึ้น อาจเลือกเขียนได้ 3 รูปแบบ คือ

รูปแบบที่หนึ่งเป็นแบบลูกทุ่ง เน้นรายงานการวิจัย ไม่เน้นวิชาการหรือไม่เป็นทางการโดยเขียนใน 3 ส่วนคือ ปัญหาคืออะไร แก้ไขอย่างไร และผลการแก้ไขเป็นอย่างไร

รูปแบบที่สองเป็นแบบลูกกรุง เป็นรายงานการวิจัยเชิงวิชาการ โดยเขียนสาระสำคัญตามหัวข้อต่อไปนี้ คือ ชื่อเรื่องความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการศึกษาตัวแปรที่ศึกษา ประโยชน์ที่คิดว่าจะได้รับวิธีดำเนินการ วิจัยและผลการวิจัยซึ่งอาจมีประเด็นการสะท้อนความคิดของครุณักวิจัยต่อผลการวิจัยหรือผลการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้เพิ่มเติมอีกก็ได้

รูปแบบที่สามเป็นแบบสากล เน้นรายงานการวิจัยเชิงวิชาการ (Academic report) ที่มีรูปแบบลักษณะเฉพาะกำหนดไว้แล้วที่สามารถศึกษาเรียนรู้ได้ด้วยตัวเอง

การพัฒนาผู้เรียนอาจเป็นระบบด้วยกระบวนการวิจัยแท้จริงก็คือ การจัดลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ อย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการกำหนดปัญหาหรือจุดประสงค์ให้ชัดเจนออกแบบแผนการสอน ปฏิบัติการสอน การประเมินผลตามสภาพจริง การบันทึกผลการสรุปรายงานอย่างเป็นระบบซึ่งมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน เสมือนหนึ่งเป็นเกลียวเชือกเส้นเดียวกัน โดยครูควรปฏิบัติให้เป็นวิถีชีวิตประจำวันตามปกติ เพื่อพัฒนาผู้เรียนและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น ตลอดจนส่งผลให้ครูกลายเป็นครุมืออาชีพอย่างแท้จริงตลอดไป

สรุปแนวคิด...สู่การวิจัยแบบง่าย การทำวิจัยในชั้นเรียน ทำได้ 2 วิธี

1. ปัญหาการเรียนการสอน การแก้ไขนวัตกรรมสื่อต่างๆ
2. ปัญหาด้านพฤติกรรม (Case) การแก้ไขกิจกรรม

ลักษณะการทำวิจัยแบบง่าย มี 3 ลักษณะ

1. ครูคนเดียวแก้ปัญหา เป็นปัญหาที่ครูพบในห้องเรียนที่ตนเองรับผิดชอบ
2. ครูตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมกันแก้ปัญหา เป็นปัญหาที่ต้องให้ครูอื่นช่วยเหลือ
3. ครูทั้งโรงเรียนร่วมกันแก้ปัญหา เป็นปัญหาที่ครูทุกคนในโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมแก้ปัญหา

การวิจัยในชั้นเรียนทำได้ 3 แบบ

1. แบบลูกทุ่ง เขียนรายงานสั้นๆ คือ ปัญหา วิธีแก้ไข ผลการแก้ไขแล้วแต่รูปแบบของครูแต่ละคนไม่ต้องแนบหลักฐานเก็บไว้ที่ห้องเรียน วิธีการแก้ปัญหาเป็นกลวิธีของแต่ละคนไม่ต้องการให้ผู้อื่นยอมรับ

2. แบบลูกทุ่ง เขียนรายงานในประเด็นหลัก ประมาณ 3-10 หน้าอาจแนบเอกสารประกอบหรือเก็บไว้ที่ห้องเรียน

3. แบบสากล เป็นการเขียนรายงานแบบ 5 บท เชื่อถือ ตรวจสอบเป็นสากลได้

การเขียนรายงานวิจัยแบบง่าย น่าจะประกอบด้วย

1. ปัญหาที่เกิดขึ้น
2. หานวัตกรรมมาแก้
3. วัดผลจากนวัตกรรม
4. เขียนรายงาน

ดังนั้น การทำวิจัยในชั้นเรียน ตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 24(5) และมาตรา 30 ไม่ได้ยากอย่างที่คิด เราไปยึดติดกับวิจัย 5 บท ที่เรียนในระดับปริญญาโท ปริญญาเอก ที่ใครๆ เขาว่ายาก แต่เปล่าเลยง่ายจริงๆ ขอให้ลงมือทำท่านได้ทำวิจัยมากมาแล้วแต่ท่านยังไม่รู้จักตนเองว่าทำได้เนื่องจากกลัวผิด ที่มา : <https://etraining2012.wordpress.com/ครูกับการวิจัย-ทำไมครูต/>

หลักการของการวิจัยในชั้นเรียน

หลักการของการวิจัยในชั้นเรียน นั้นมีหลักการในการวิจัยในชั้นเรียนนั้น มีหลักและวิธีการที่ควรศึกษาและทำความเข้าใจดังนี้

สุภัทรา เอื้องวงศ์ กล่าวว่า หลักการสำคัญของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่ผู้สอนจะต้องคำนึงถึง คือ(อ้างถึงในสุภัทรา เอื้องวงศ์ ออนไลน์ 2554)

1. งานวิจัยเป็นงานเสริมงานหลัก โดยงานหลักคือการสอนของผู้สอน เพราะงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้จะต้องเกิดควบคู่กับการเรียนการสอนเสมอ
2. เป็นการวิจัยตามสภาพความจริง ปัญหาเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจริง และต้องการแก้ไข
3. เป็นการสอดแทรกให้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้
4. งานวิจัยที่ทำนี้มีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อแก้ปัญหา หรือพัฒนาการเรียนรู้ของมนุษย์ ผู้ทำต้องนึกถึงประโยชน์หรือคุณค่าต่อผู้เรียนเป็นสำคัญ

5. การทำวิจัยเป็นสิ่งที่ตระหนักรู้ โดยอาจารย์ผู้สอนเอง ด้วยความรู้สึท่วงใยต่อนักศึกษาปรารถนาที่จะแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน

6. สิ่งสำคัญประการสุดท้าย และเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งต่อการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน คือ งานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้จะสำเร็จมีขึ้นอยู่กับความคิดอย่างเดียว แต่อยู่ที่ การลงมือทำ สุดท้ายอาจกล่าวได้

ว่าการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน คุณภาพการเรียนการสอนที่ต่อเนื่องจะเกิดขึ้นได้ยาก ถ้าขาดการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม ขาดการดำเนินการโดยใช้แนวคิดทางวิทยาศาสตร์ การวิจัยถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้เกิดความคิดในการพัฒนาการเรียนการสอนของครูอาจารย์เกิดขึ้นเป็นรูปธรรมขึ้นและเป็นการดำเนินการเชิงวิทยาศาสตร์ที่จะช่วยพัฒนาการเรียนการสอนของครูอาจารย์อย่างแท้จริงซึ่งผลก็คือคุณภาพของผู้เรียนนั่นเอง

ที่มา [https://www.gotoknow.org/posts/488195%20\(7](https://www.gotoknow.org/posts/488195%20(7)

กระบวนการขั้นตอนการทำวิจัยในชั้นเรียน

กระบวนการขั้นตอนในการทำวิจัยในชั้นเรียนจะขอเสนอใน 3 ส่วน ซึ่งจะขอเสนอตามลำดับดังนี้

1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย

กำหนดปัญหา จุดเริ่มของการวิจัยเชิงปฏิบัติ คือกำหนดแนวคิดให้ได้ว่ามีปัญหาอะไรที่ต้องการแก้ไขหรือประเด็นใดที่ต้องการพัฒนา โดยเริ่มจากการสำรวจสภาพทั่วไปของการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนว่ามีปัญหาเกิดขึ้นหรือไม่กำหนดประเด็นปัญหาที่ต้องการแก้ไขกว้าง ๆ จากนั้นพิจารณาให้ชัดเจนว่าปัญหาที่แท้จริงคืออะไรเป็นปัญหาสำคัญหรือไม่ แก้ไขได้หรือไม่ ปัญหาที่กำหนดนั้นอาจเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองเพียงคนเดียว หรือเป็นปัญหาร่วมของกลุ่มก็ได้เทคนิคในการกำหนดปัญหาที่ชัดเจนคือ พยายามกำหนดแยกเป็น 2 ประเด็น

1. ประเด็นปัญหา ได้แก่ ประเด็นตัวอย่างเช่น ปัญหานักเรียนขาดเรียนบ่อย ปัญหานักเรียนไม่ส่งการบ้าน

2. ประเด็นที่ต้องการแก้ไข ปรับปรุงพัฒนา ได้แก่ สิ่งที่ต้องการแก้ไขปรับปรุงหรือพัฒนาให้เกิดขึ้นโดยคาดว่าเมื่อสิ่งนั้นเกิดขึ้นแล้วจะแก้ปัญหาได้ ตัวอย่างเช่น ประเด็นปัญหาทั้งหมดตาม ข้อ 1.1 สามารถกำหนดเป็นประเด็นที่ต้องแก้ไข / ปรับปรุงได้ดังนี้

- ปัญหานักเรียนขาดเรียนบ่อย ทำอย่างไรนักเรียนจึงจะขาดเรียนน้อยลง

- ปัญหานักเรียนไม่ส่งการบ้าน ทำอย่างไรนักเรียนจึงจะส่งการบ้านตรงเวลา

2. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นปัญหา เป็นการคิดพิจารณาทบทวนค้นหาข้อเท็จจริงเพื่อทำความเข้าใจปัญหานั้นอย่างชัดเจนทุกแง่มุม โดยใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อบรรยายข้อเท็จจริงของปัญหาให้ได้มากที่สุด และเพื่ออธิบายว่าปัญหานั้นเกิดจากสาเหตุใด ในขั้นนี้ต้องมีการตรวจสอบสาเหตุที่แท้จริงของปัญหาโดยมีการคาดเดาสาเหตุของปัญหาอย่างมีเหตุผลและมีการตรวจสอบสาเหตุที่คาดเดาด้วยวิธีการหลากหลาย โดย

ใช้ความรู้และประสบการณ์ในการสอนของตนเองและเพื่อนครูที่สั่งสมมาเป็นเวลานานรวมทั้งขอคำแนะนำจากผู้รู้ ผู้มีประสบการณ์ และศึกษาข้อมูลอื่น ๆ

3. วางแผนปฏิบัติเป็นการกำหนดวิธีการหรือกิจกรรมการปฏิบัติที่จะนำไปใช้แก้ปัญหาตามสาเหตุของปัญหาที่พบในขั้นต้นก่อน วิธีการในขั้นนี้ส่วนมากจะเริ่มจาก การคิดพิจารณาหาทางเลือกในการแก้ปัญหาที่น่าจะเป็นไปได้ให้มากที่สุดจากนั้นพิจารณาเปรียบเทียบแต่วิธี จนในที่สุดตัดสินใจเลือกวิธีใดวิธีหนึ่งหรือหลายวิธีผสมกันจากนั้นจึงกำหนดรายละเอียดของวิธีนั้นให้เป็นกิจกรรมที่ชัดเจนเป็นลำดับสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้ ควรกำหนดระยะเวลาไว้ด้วย จัดทำหรือเขียนเป็นแผนปฏิบัติการ

ที่มา [https://www.gotoknow.org/posts/488195%20\(7](https://www.gotoknow.org/posts/488195%20(7)